

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 2, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 20

Penktadienis, Gegužio (May) 20, 1966, Toronto, Ontario

M E T A I XXXV

Pietų Vietnamo Vidujiniam Kare Vystosi Naujas Vidujinis Karas

SAIGON. — Atrodo, kad pa-
mažu Pietų Vietnamo viduji-
niame kare vystosi kitas vidu-
jinis karas.

Premjerė Nguyen Cao Ky
komanduoja jėgos braunasi
į Danangą, budistų miestą.
Pagal pirmuosius pranešimus,
jos jau paėmė savo kontrolėn
miesto rūmus, radijo stotį ir ki-
tas strategines vietas. Danan-
ge esančios jėgos didelio pasi-
priešinimo neparodė, bet prie-
šinosi.

Tai čia buvo didžiausios ci-
vilinių ir karių demonstraci-
jos prieš Ky režimą.

Ky jėgos užėmusios ir Hue
aerouostą, tvirtiausią budistų
bazę.

Šiaurės srities jėgų koman-
dierius generolas Ton That
Dinh pašalintas iš komandos.
Bet jis nesuimtas, kaž kur pa-
sislėpė.

Budistai tuojaus pasmerkė
tokį netikėtą užpuolimą ant
Danango. Tokia išdavystė, pri-
žadų laužymas, sako jie, gali
privesti šalį prie kruvinių kovų.
Budistai kaltina Ky, būk jis
noris sabotuoti žadėtus par-
lamento rinkimus.

Tuo tarpu pačiame Saigone
sustreikavo 50.000 darbininkų,
portestuodami prieš vyriausy-
bę, prieš policijos žiaurumą.

Bombos Nelaimės Karo Vietname

WASHINGTON. — JAV ka-
ro ministras McNamara prisi-
pažino, kad bombomis nebus
galima laimėti karą Vietname.
O bombardavimas iš oro Pie-
tų Vietname, kaip ir šiaurės
Vietname, yra baisus.

Pentagono militaristai pla-
nuoja padidinti JAV jėgas Pie-
tų Vietname iki 400.000 žmo-
nių. Dabar jos turi 260.000.

Pietų Vietnamo padėtis ne-
gerėja, o blogėja. Juo toliau,
tuo vis smarkiau kertasi Ky
valdžia su budistais. Vietna-
miečių veikla prieš vietkongius
taip sumažėjo, kad dabar ame-
rikiečiai netenka daugiau ka-
rių mūšiuose, negu vietna-
miečiai.

Jeigu nesutikimai Pietų Viet-
name padidės, tai amerikie-
čiams teks dar didesnė karo
našta.

Vyriausybė, pūkdama ant
Danango ir Hue aerouosto, per
radiją pranešė, kad tai akci-
ja prieš aktyviusius budistus,
į kurių tarpą įsiskverbė komu-
nistai.

Kuo ši invazija Danange
baigsis, dar sunku pasakyti.
Opozicinės jėgos dar laikosi į-
vairiose vietose. Ar jos rody-
didesnį pasipriešinimą, tai pa-
sirodys vėliau. Bet toks užpuo-
limas savųjų nieko gera neaž-
da.

Saigone policija darė kratas
unijų buveinėse, suareštavo
100 asmenų. Suimtų tarpe yra
ir studentų lyderių.

Visa tai rodo, kad Ky val-
džia nusimeta maską ir eina
prie griežtos diktatūros. Kaip
jam pasiseks, tai trumpa atei-
tis parodys.

Nutraukė Pasitarimą Dėl Nusiginklavimo

ZENEVA. — Čia buvo nu-
trauktas pasitarimas dėl nusi-
ginklavimo, trukęs 14 savai-
čių. Konferuotojai išsiskirstė 6
savaičių atostogoms.

Derybose daug laiko buvo
praleista diskutuojant, kaip
sulaikyti nuklinių ginklų pliti-
mą pasaulyje. Didžiausia kliū-
tis šiuo klausimu buvo ameri-
kiečių planas įtraukti vokie-
čius į nuklinių ginklų klubą
prie NATO. Tarybų Sąjunga
atsisakė pasirašyti sutartį, jei-
gu vokiečiai bus priekšti prie
nuklinių ginklų.

Išsiskiriant, amerikiečių at-
stovas kaltino TSRS už tai,
kad Kinija išbandė trečią ato-
minę bombą. Girdi, be TSRS ji
nebūtų galėjęs tą padaryti.

Bet kai Kinija, prieš pirmą
bandymą, siūlė Vakarams su-
tikti nenaudoti nuklinių gink-
lų, tai JAV net neatsakė į Ki-
nijos pasiūlymą.

PARYŽIUS. — NATO šalių
užsienio reikalų ministrų pasi-
tarimas nebus kviečiama Fran-
cija, kaip sako patikimi šalti-
niai.

Mitingas įvyks Bruselyje.
Francija laipsniškai išsijun-
gia iš NATO bloko, nors ji ne-
atsisako draugystės su NATO
šalimis.

LEKTUVAIS GABENA SUNKVEŽIMIUS

MASKVA. — Maskvos radi-
jas, nukreiptas į šiaurinį Viet-
namą, skelbia, kad didžiausiais
TSRS lėktuvais pristatoma
gausybė sunkvežimių.

Sunkvežimius pristato į Hai-
phong uostą, o iš ten jie rieda
kur "reikalingiausią".

Amerikos komanda pripa-
žįsta, kad šiauriniame Vietna-
me TSRS ir gal "kitos Rytų
Europos valstybės" jau prista-
tė 3.000 sunkvežimių.

TARYBŲ SĄJUNGA PADEŠ EGİPTUI

CAIRO. — Čia viešėjo Tary-
bų Sąjungos premjeras A. Kosy-
ginas. Egiptiečiai priėmė jį
labai draugiškai.

Prieš išvykdamas Kosyginas
pareiškė, kad Tarybų Sąjunga
padės Egiptui ir jo draugams,
jeigu imperialistai kėsintųsi
prieš juos.

Yra manoma, kad Vakarų
imperialistai bando sudaryti
frontą prieš Egiptą ir jo drau-
gus. Vadovaujancioj rolėj esąs
Saudi Arabijos karalius, užjūs
berinkdamas visus reakcin-
giausius arabų lyderius apie
save.

Gerai Veikianti Kosminė TV Stotis

PARYŽIUS. — Francijos
spauda labai gerai atsiliepia
apie Tarybų Sąjungos "kosmi-
nė televizijos stotis". Ji turi
mintyje "Molnija-1" įrenginį,
kuris skrieja aukštai erdvėj ir
perduoda televiziją.

Stotis esanti labai galinga
ir gerai perduodanti televizijos
programas. Jos pagalba Mask-
vos televiziją gerai mato Fran-
cijoje, o Francijos televiziją
Tarybų Sąjungoje. Pagalba
šios stoties, maskviečiai gerai
mato Vladivostoko televiziją,
esančią už 5.000 mylių nuo
Maskvos.

Pačioj Tarybų Sąjungoj au-
ga televizijos stočių tinklas.
Iki 1970 metų bus įrengta dar
120 stočių. Didėja gamyba ir
televizijos imtuvų. Pernai bu-
vo pagaminta 3.700.000.

Sustreikavo Didžiosios Britanijos Jūrininkai

LONDON. — Didžiosios Bri-
tanijos darbiečiai laimėjo rin-
kimus į parlamentą, bet su tuo
jų bėdos nepasibaigė. Tai rodo
darbo žmonių nepasitenkini-
mas esamomis sąlygomis.

Šiomis dienomis išėjo į strei-
ką 65.000 prekinų laivų jūri-
ninkų. Streikas apima 2.500
prekinų laivų. Jie dabar stovi
prieplaukose.

Tokio jūrininkų streiko Di-
džioji Britanija neturėjo nuo
1911 metų.

Šis streikas savo rimtumu
galės prilygti 1926 metų visuo-
tinam streikui. Jeigu jis užsi-
tęstų, tai Britanijos importui
ir eksportui būtų didelis smū-
gis.

Prisibijoma, kad nesustrei-
kuotų uostų darbininkai, gelž-
keliečiai.

Šimtai Bomberių Nuolatos Ore

WASHINGTON. — Jungti-
nių Amerikos Valstijų apsigy-
nimo sekretorius McNamara
sako, kad 340 bomberių, ap-
ginkluotų atominėmis ar nukli-
nėmis bombomis, nuolatos
skraido eidami sargybą. (Kaip
žinia, vienas toks bomberis su-
sikūlė Ispanijoje ir buvo pame-
tes keturias bombas).

Viso tokių bomberių JAV tu-
rinčios 680. Reiškia, pusė jų
patruluoja po visą pasaulį die-
ną ir naktį.

Tokio karinio pasirengimo
pasaulis iki šiol dar nežinojo.
Taipgi nebuvo atsitikimo, kad
tokia galinga valstybė pergy-
ventų tokią baimę. Pasirodo,
kad turėjimas nesvietiškai ga-
lingų ginklų nesuteikė ameri-
kiečiams to saugumo, kokio jie
tikėjosi.

OTTAWA. — Kanados gele-
žinkeliečių unija — Cana-
dian Brotherhood of Railway,
Transport and General Wor-
kers — pranešė, kad praveda
balsavimus tarp 22.000 narių
streiko klausimu.

Derybos su CNR valdyba
nutrūko du mėnesiai atgal, bet
iki šiol dar nebuvo paskirtas
taiknimo pirmininkas.

Balsavimai truks iki birželio
15 d.

Streikieriai atsisakė paklau-
syti premjero Wilsono perspė-
jimo, kad streikas gali pada-
ryti daug žalos kraštui.

Streiko priežastis — jūrinin-
kų nepasitenkinimas atlygini-
mu ir darbo sąlygomis. Jie no-
ri algų pakėlimo ir darbo lai-
ko sutrumpinimo. Prie to prisi-
deda ir tarpunijinis nesutiki-
mas.

William Hogarth, generali-
nis jūrininkų unijos sekreto-
rius, pareiškė:

"Nuo karo pabaigos mes bu-
vom užmiršti žmonės. Mes bu-
vome per ilgai užmiršti žmo-
nės".

Kai atsiranda žmonių, kurie
priklauso jūrininkams stoka pa-
triotizmo, jie atsako, kad karo
metu žuvo 30.000 jūrininkų.

Britanijos jūrininkų uždar-
biai esą mažiausi, išskyrus Isp-
anijos. Jūrininkai reikalauja
pakelti algas 17 procentų tuo-
jaus, o samdytojai siūlo pakel-
ti 13 procentų per 3 metus. Da-
bar jūrininkai uždirbą viduti-
niškai \$60.00 į savaitę.

Automobilių ir kitų gaminių
eksportieriai labai susirūpinę
šiuo streiku. Bet jūrininkai sa-
ko, kad jie streikuos, jeigu ne-
bus patenkinti reikalavimai,
tris mėnesius ar dar ilgiau.

Jauni Konservatai Prieš Amalgamaciją

HAMILTON. — Čia keli šim-
tai jaunų konservatų turėjo
"mąstytojų" pasitarimą. Ido-
mu pažymėti tą, kad didelė di-
džiama griežtai atmetė vado-
vaujancio komiteto sumanymą,
kad Kanada ir Jungtinės Vals-
tijos sudarytų ekonominę bend-
ruomenę.

Dauguma pasisakė, kad Ka-
nada siektų vis didesnės eko-
nominės nepriklausomybės.
Kritikai komiteto idėjos sakė,
kad tokia ekonominė bendruo-
menė reikėtų amerikiečių do-
minacija.

Alvin Hamilton, buvęs mi-
nistru prie Diefenbakerio, taip-
gi pasisakė už taip vadinamą
ekonominę nacionalizmą. Šiau-
rės Amerikos privatišką kapi-
talizmą viską matuojąs finan-
sais, bet visai ignoruojąs mo-
ralinius dalykus.

Apie Tą J. Paleckio Autografą Australijoje

Veiksniai labai džiūgauja, kad Lietuvos prezidentas J. Paleckis pasirašęs po veiksnių petičija Jungtinėms Tautoms. Štai ką rašo pats J. Paleckis apie tą įvykį:

"Dar vieną spektaklį reakcininkai suruošė mūsų delegacijai išvykstant iš Sidnėjaus aerouosto. Ten nuvažiavus, draugai iš pasiuntinybės pranešė, kad yra atvykusi grupė pažangių lietuvių, kurie nori su manim pasikalbėti. Tuo tarpu susitelkė ir Sidnėjaus laikraščių žurnalistai, kurie pareiškė norą pasikalbėti apie Tarpparlamentarinės sesijos išdavus. Tuoju atsiduro užfiksavimo aparatai ir televizijos transliatoriai. To pasikalbėjimo metu ir įvyko istorija, kuri buvo aprašyta Pravdos feljetone 'Damos su popieriaus lapukais'. Tiksliai tikslumo dėlei turiu pasakyti, kad į mane kreipėsi ne tiesiog 'dama su baltomis pirštinaitėmis', o mūsų delegacijos dalyvis padėjo prieš mane užrašų knygelę ir pasakė, kad esu prašomas duoti autografą.

"Paprastai į tokius prašymus kitur atsakinėjau, kad nesu nei boksininkas, nei kino artistas, tad autografų nedavinėjau. Bet Australijoje teko kelis kartus su ta taisykle prasižengti, nes čia į parlamentarus dažnai kreipdavosi dėl autografų ir per priėmimus, per oficialias vaišes bei kitomis progomis. Ir darbininkų klube Volongonge, kur buvom užsukę pakeliui iš Sidnėjaus į Kanberą, mūsų deputatai paliko kelis autografus.

"Tad ir šį kartą, atsakinėdamas į žurnalistų klausimus, paabrėžiau autografą, manydamas, kad tai kas nors iš draugų jo prašė. Tačiau iš atsargumo autografą padėjau prie pat popieriuko krašto, kad negalėtų viršuje ko nors prirašyti. Tik paskui pamaciau, kad užrašų knygutė pateko į nematytos damos rankas. Užklausaui, kas ji, 'Aš lietuvaitė', atsakė toji.

"Tuo metu telkėsi jau keliojų žmonių grupė. Tai jau buvo ne vien jaunimas, bet ir keletas pagyvenusių žmonių,

matyti, pačių gyvųjų 'dipukų'. Kai kurie jų pradėjo šūkauti, kažkuo grasinti. O žurnalistai pasakojo matę grupelę žmonių, susirinkusių su plakatais prie aerouosto, ir klausė manęs, kaip aš vertinąs tokias demonstracijas".

Prieš tai J. Paleckis rašo apie kitą susitikimą:

"Išeidamas iš parlamento rūmų, mačiau grupelę jaunuolių apie 10 žmonių. Iš jų šūkavimų supratau, kad tai Australijoje gimęs jaunimas, studijuojas Sidnėje ir specialiai autobusu atvežtas į Kanberą šiai 'demonstracijai'. Į jų šūkius dėl 'Lietuvos vadavimo' atsakiau, kad jie jauni ir per daug reakcininkų suagituoti, kad suprastų istorijos įvykių eigą ir atskirtų, kur vadavimas ir kur pavergimas.

"Pastebėjau, kad tik dalis to jaunimo besupranta lietuviškai, o dauguma šūkavo angliškai".

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

N. Grybienė, Norwood, Mass., prisiuntė nuo Mass. Lietuvių Moterų Sąjūdo Suvaziavimui, įvykusio balandžio 24 d., \$15.00 aukų amerikoniškais.

J. Vertelka, Simsoe, Ont., prisiuntė \$2.00 aukų.

B. M. Minotai, Coldwater, Ont., pridavė užuojautą paskelbti ir kartu paaukojo dėl Canadian Tribune \$5.00 ir dėl LLD \$1.00.

Pet. Pajuodis, Toronto, pridavė mokestį už skelbtas užuojautas.

J. Kriviskas, Montreal, atsinaujindamas prenumeratą paaukojo \$2.00.

A. Saltonas, Toronto, pridavė atnaujintą prenumeratą ir nuo J. Murzos \$1.00 aukų.

P. Mockaitis, Toronto, patalokininkavo prenumeratą atnaujiniame.

Visiems už aukas ir pasidarbavimą širdingai ačiū.

Administracija

Lėkite baltosios gulbės...

VIENUOLĖS "TIKIU"

Atėjau į dramos teatro spektaklį, susiradau savo vietą ir atsisėdau, nežymiai žvalgydamasis tai į sietyno šviesas palubėje, tai į tamsius, tarsi susikaupusius prožektorius, tai į ramiai besirenkančius žiūrovus.

Staiga mano žvilgsnis sustojo prie vienos įeinančios moters. Vienuolė! Taip, aš ją atpažinau. Stanislava. Su melsva sukute ir balta apykakle, tarsi su abitu, kaip prieš trisdešimt metų. Tik ant galvos nebuvo aukštos kampuotos skraistės. Kasos ilgos, gelsvos, į kuodelį susuktos. Žingsnis santūrus, veidas susikaupęs.

— Mama, į kurią vietą mums sėstis? — nugirdau vaikišką balsą.

Aš dar atidžiau įsižiūrėjau. Prie jos — aukšta guvi mergaitė. Sulig ja didumo šviesiaplaukis berniukas. Duktė pasipuosusi skaisčiai raudonu pionierišku kaklaraiščiu. Sūnaus atlake žėri komjaunuoliškas ženklukas. Vaikai auklėjami komunistiškai!..

— Mudu sėsim su tėčiu, o jūs — abu, — atsakė, dukrai, ir jie visi susėdo čia pat, prieš mane.

Vyras. Kokia graži, kultūringa šeima! Ir kas galėjo tikėtis. Nei aš, nei ji, nei tie žmonės, kurie ją matydavo Antalieptės

švenčiausios Jėzaus širdies vienuolyno sodelyje arba beklūpančią pilkuose skliautuose paskendusioje bažnyčioje priešais šventosios Teresėlės altorėlį. Niekas nebūtų patikėjęs.

Vienuolyno vyresnioji — motinėle Bronislava leido jai dirbti su parapijos jaunimu. Ir aš buvau pakviestas į tą būrį. Vaidinome religinio turinio veikaliukus. Dažnai jie buvo parašyti pačios Stanislavos. Ji pati juos ir režisavo. Po repetičių dažnai pasilikdavom pavieniui pasimokyti vaidybos išraiškos. Aš tada vaidinau mokytoją. Kartojant vaidmenį, ji nusiжуokė.

— Tikras mokytojas iš tamsios išeis.

— Labai norėčiau juo būti, — atsakiau susijaudinęs. — Iš pat mažens aš norėjau mokyti, bet tėvai neleido. Buvome neturtingi. Aš beldžiausi į gimnazijas, vienuolynų išlaikomas mokyklas, bet be užmokescio manęs niekur nepriėmė mokyti. — Mano didžioji svajonė!

Stanislava kažką ilgai galvojo. Staiga apsisuko ir išbėgo. Grįždama atsinešė šventosios Teresėlės paveikslėlį. Man ji įteikdama, labai nuoširdžiai tarė:

— Melskis prie jos. Kiekvieną vakarą po rožančių atkalbėk. Bet tamstai vienam bus

per sunku. Padėsiu ir aš. Pats atkalbėsi dvi dalis, o aš — tris. Tai bus gyvasis rožančius, ir Teresėlė tikrai padės.

O išleisdama mane namo, dar pridūrė:

— Atskirai su tavimi dirbti vyresnioji sesuo manęs daugiau neleis. Po repetičių ateik už liepų alėjos. A?..

— Gerai, — atsakiau.

Eidamas namo, kalbėjau rožančių. Dažnai žvilgterėdavau į Teresėlės paveiksluką. Teresėlė man darėsi panaši į seserį Stanislavą. Ir aš, kalbėdamas "Sveikas Marijas", galvodavau apie Stanislavą. Mane stebino tai, kad ji — tokia jaunutė, nepaprastai graži — ir užsidarė į vienuolyną. Kiek ji bendrauja su jaunimu? Tris valandas per savaitę. Man jos buvo gaila. Ir aš po repetičių nueidavau už alėjos į tankių pušaičių miškelį. Besislapstydamas tarp didelių liepų, atskubėdavau ir ji. Mes vaikščiodavome takučiais, dažnai tylėdami. Aš niekaip nesupratau, kodėl jai malonu su manimi slapta landžioti po mišką.

Kartą susėdome ant nedidelio šlaito. Krūmokšniuose ulbavo tetervinas. Saulėlydžio raudoni spinduliai skverbėsi pro žalias šakas. Stanislava prisiglaudė prie manęs. Man suvirpėjo širdis: kad kokia piktą akis mudviejų nepastebėtų. Liežuviu išnešiotų jo visą apylinkę. Bet aš neatsitraukiau. Nedrįsau įžeisti. Ji man buvo gera seselė, besimeldžianti už mano laimę. Sudvasinta, pateptoji.

— Ar kalbi rožančių? — pažvelgusi į akis, švelniai tarė ji.

— Kiekvieną vakarą.

— Tai gerai. Melskis ir toliau. Ar prisimeni mane savo maldose?

— Apie jus visada galvoju. Ji nusiжуpsojo. Kažkaip lyg dar arčiau prisitraukė.

— Ar nebijai čia su manimi sėdėti?

Net suvirpėjau, nugirdęs tokį klausimą. Apie tai ne kartą paslapčia galvojau, bet negi prisipažinsi.

— Ko man bijoti? Jūs tokia (Pabaiga ant 8 pusl.)

žygiuoja Lietuvos studentija

Minime dviejų metų liūdną sukaktį nuo mirties mano gyvenimo draugo ir šeimos tėvo

JUOZO LINARTOS
mirusio gegužės 23 d., 1964 m.

Negailestinga mirtis išskyrė iš mūsų tarpo mano mylimą gyvenimo draugą, vaikų tėvą ir grandpą. Praėjo du metai pilni liūdesio ir prisiminimų apie Tave, brangus Juozai.

Išėkis ramiai šaltoje Kanados žemelėje, o mes liekame liūdėti Tave.

Žmona M. Linartienė
Duktė Philis, žentas ir anūkė
Sūnus Jonas, marti ir anūakai
Sesuo O. Narusevičienė

Toronto, Ont.

Liaudies Balsui Reikalinga Vasarinė Parama

Artėja vasara ir su ja žymiai pasunkėja darbininkiškų laikraščių išsilaikymas. Liaudies Balsas, kad iki ateinančio vasaros galėtų sudurti galą su galu, tai jam būtina reikalinga gauti nemažiau \$1,000 vasarinės paramos. Kitais metais tas būdavo sukeliama per vasarinius piknikus ir pavieniai rėmėjai savo aukomis.

Montrealo ir Toronto Liaudies Balso draugai ir draugės ir šį pavasarį bei vasarą planuoja ką nors suruošti dėl Liaudies Balso. Prie jų žada prisidėti Londono, Hamiltono, Rodnės, Windsorio ir tų apylinkių pažangūs lietuviai. Vakarų Kanados lietuviai irgi, tikime, suras būdus kaip nors paremti savo laikraštį. Netenka abejoti kad visų bendros pastangos ir pasiaukojimas ir šią vasarą padės Liaudies Balsui pabėgti nuo įsikolinimo.

Iš Jungtinių Amerikos Valstijų Liaudies Balso rėmėjai laike vajuos ir prie kiekvienos pasitaikiusios progos tikrai teviškai, motiniškai susirūpina LB išsilaikymu ir gausiai jį paremia. Kaip kurie iš jų net savo testamentuose prisimena Liaudies Balso išsilaikymą. Be JAV LB draugų ir draugių didelio pasiaukojimo bei jų gausios paramos jau seniai būtų ekonominiai suklupę mūsų savitraščiai.

Svintant pavasariui ir artėjant vasarai visus Liaudies Balso skaitytojus prašome savo vasarinuose biudžetuose prisiminti ir Liaudies Balso išsilaikymo reikalą. Jei skiriame po desėtkus dolerių, kartais dėl prabangių atostogų, tai labai svarbu ir būtų visuomeniniai kilni, jei jį pasivaikštinys išlaidų sąskaitą įtrauktumėte po dolerį kitą ir dėl Liaudies Balso paramos. Atminkime, drau-

gai ir draugės, kad jei mes šiandien kiek galime džiaugtis gyvenimu, tai kas nors praeityje turėjo dirbti ir aukotis, kad mes gyventume geriau. Mūsų pareiga irgi nelikti skolingais būsiančioms kartoms. Jei kam amžius ir sveikatos stovis neleidžia aktyviau dirbti, tai nors pasiūlykite paremti besidarbuojančius už išsilaikymą pažangios spaudos, dėl išsilaikymo Liaudies Balso.

Labai prašome neužmiršti šį priminimą.

K. Kiliševičius

TOKIJO. — Atominiai ekspertai reiškia mintį, kad Kinija išsprogdino mažą nuklynę bombą.

Tai buvo jau trečias atominis bandymas Kinijoje.

ROMA. — Italijoje įvyko visuotinas autobusų ir gatvėkarių vairuotojų streikas.

Streikieriai nori priversti samdytojus atnaujinti derybas, kurios buvo nutrauktos.

ATENAI. — Čia ir Pirėnų mieste tris dienas streikavo 25.000 padavėjų, virėjų ir viešbučių kambarinių.

Streiko priežastis — nenoras iš samdytojų pusės pakelti algas.

WASHINGTON. — Senatorius Robert Kennedy ragina JAV vyriausybę kvieisti Kiniją apdiskusavimui nuklinės kontrolės.

Daugelis amerikiečių pradeda baugintis Kinijos nuklynė ginklų. Nepraėjus keli metai ir Kinija turės taip pat daug nuklynė bombų.

Pramoninė Lietuva naktį

Lenkijos Valstybei -- 1,000 Metų

Mūsų gera kaimynė — Lenkijos Liaudies Respublika šiomis dienomis pažymi tūkstantmetę sukaktį, kai buvo sujungtos lenkų apgyventos žemės. Tarp Oderio ir Būgo, tarp Baltijos jūros ir Karpatų kalnų įsikūrė Lenkijos valstybė.

Svėsdami šį įžymų jubiliejų, liaudies Lenkijos piliečiai ypač pažymi tai, kokią didelę reikšmę jų šalies istorijoje turi pastarieji du dešimtmečiai. Tai buvo nepaprastai spartaus LLR vystymosi metai, atnešę didelių ekonomikos, mokslo bei kultūros laimėjimų. Per paskutinį dvidešimtmetį pastatyta daugiau kaip 500 stambių pramonės įmonių. Iškilę tokie pramonės gigantai, kaip Lenino vardo metalurgijos kombinatas Nowa Hutoje. Dabar Lenkija užima ketvirtąją vietą pasaulyje pagal laivų eksportą. Ruošiantis tūkstantmečio jubiliejui, buvo nutarta šalyje papildomai pastatyti 1,000 naujų modernių mokyklų. Jau praeitų metų vasarą baigta statyti paskutinė "tūkstantmečio mokykla", o iš viso jų iškilis net 90 daugiau, negu buvo numatyta.

Lenkijos Jungtinės Darbininkų partijos Centro Komiteto pirmasis sekretorius Vladislavas Gomulka savo kalboje, pasakytoje tūkstantmečio minėjimo metu Poznanėje, pažymėjo, kad pagrindinis Lenkijos Liaudies Respublikos vyriausybės uždavinys — visapusiškai vystyti socialistinę respubliką, užtikrinti jos saugumą, kovoti už taikos Europoje išsaugojimą.

Šiuo metu, kai dešimties metų Lenkijos įsikūrimo jubiliejų švenčia pasipuošę miestai ir kaimai, šalies keliuose galima sutikti kiek neįprastų keliautojų. Tai keturių jubiliejui skirtų estafečių dalyviai auto-

kus vietomis. Estafečių sustojimo vietose skaitomi pranešimai, daromi įrašai į Tūkstantmečio minėjimo knygą. Kelionė bus baigta Pergalės prieš fašizmą metinių dieną.

V. Petkevičienė

TORONTO. — Ontarijos premjeras galutinai atmetė reikalavimus, kad Toronto metro pirminką rinktų tiesioginiai balsuotojai arba Tarybos nariai.

Reiškia, ir ateityje jis bus skiriamas provincialės vyriausybės.

SAIGON. — Jau antra savaitė amerikiečiai netenka daugiau vyrų kovose, negu vietnamiečiai.

Amerikiečiai per savaitę neteko 82 užmuštais ir 615 sužeistais, o vietnamiečiai 61 užmuštais ir 154 sužeistais, taipgi 22 dingusiais.

CATANIA. — Vulkanologai mano, kad Etnos ugnikalnis sustojo vertęs lavą, nors laikinai.

Per keturis mėnesius nuo sausio 11 dienos ugnikalnis išvertė 2,000,000 kubinių metrų lavos. Ugnikalnis yra 10,700 pėdų aukščio.

Dovanos Giminėms Tarybų Sąjungoje!

UKRAINSKA KNYHA

Priima užsakymus dėl tarybinių aukštos kokybės prekių. Šios "Podarok" donanos gali būti užsakytos už Kanados pinigų Kanadoje gyvenančių dėl pristatymo Tarybų Sąjungoje.

Dovanos pristatomos per 4-7 savaites po priėmimo užsakymo, be jokių mokesčių gavėjams.

Kainos prieinamos. Štai keletas pavyzdžių (čia neįeina mažas patarnavimo mokestis):

Autom. Moskvich	\$2,348.25	Laivelio motoras	\$132.13
Motorciklas	198.20	Refridžeratorius	138.75
Motorskuteris	211.42	Skalbiamoji mašina	89.71
Vyr. Dviratis	39.64	Siuvamoji mašina	38.31
Moter. Dviratis	40.95	Dulkių siurblys	37.00
Berniukų Dviratis	30.53	Televizorius	194.23
Mergaičių Dviratis	31.18	Patefonas	117.01
Vaikų Dviratis	12.56	Bayan akordianas	128.11

ir daugelis kitų, kaip elektriniai namų apyvokos daiktai, radijo imtuvai, juosteliniai rekorderiai, pianinai, foto kameros, prožektoriai, rankiniai laikrodėliai, binokliai, medžiagos, staltiesės, lovyų uždangalai, divonai, rankšluosčiai, parfumerija.

★ ★ ★

Priedul prie to, Ukrainiska Knyha tęsia reguliary patarnavimą.

Mes siunčiame prekes, pirkas siuntėjo, visas išlaidas sumokėjus Kanadoje; taipgi apmokėtus maisto siuntinius, sudarytus iš kanadiškų ar daniškų produktų.

Mes parduodame visokius dalykus dėl dovanų siuntinių.

Dėl tolimesnių informacijų kreipkitės:

Ukrainska Knyha

362 Bloor St. West, Toronto 4, Ontario

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balso" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje kleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokėti apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: Empire 6-4358

JUNGTINĖS VALSTIJOS IR KINIJA

Jungtinėse Valstijose dabar plačiai diskutuojamas Kinijos klausimas. Vieni labai bauginasi, kad gali tecti Jungtinėms Valstijoms susikirsti su Kinija. Už tai jie siūlo daryti viską, kol Kinija dar nelabai tvirta militariniškai, kad ji neišplėstų savo įtakos. Kiti siūlo apraminti Kiniją, priimant ją į Jungtines Tautas, palengvinant prekybą su ja.

Kinijoje, iš kitos pusės, dažnai kartojama, kad Jungtinių Amerikos Valstijų imperialistai ruošiasi kariauti su Kinija. Jos lyderiai dažnai perspėja amerikiečius, kad jie nesugrįš iš Kinijos, jeigu jie išdrįs užpulti. Šiomis dienomis, komentuodami šiuo klausimu, kiniečiai pastebėjo, kad jeigu 14 milijonų vietnamiečių iki šiol atlaikė 200 tūkstančių amerikiečių, tai 650 milijonų kiniečių galėtų lengvai apsidirbti su 10 milijonų amerikiečių. Beje, kiniečiai išsprogdino trečią atominę bombą.

Be abejonės, nei amerikiečiai negali tikėtis sumušti Kiniją, nei kiniečiai negali tikėtis sumušti Jungtines Valstijas. Jie gal sunaikinti amerikiečių armijas, jeigu jos įsiveržtų į Kiniją, bet jie niekad negalėtų užimti Jungtinių Valstijų teritorijos. Karas tarp šių dviejų jėgų būtų bereikalingas žudymasis.

Taipgi reikia abiem pusėms atsiminti, kad nei amerikiečiai negalės diktuoti kiniečiams, nei kiniečiai diktuoti amerikiečiams.

Tokiu būdu, ar nebūtų laikas abiem šalims pradėti galvoti apie sugyvenimą. Esant geresniems santykiams tarp JAV ir Kinijos, gal palengvėtų padėtis ir Vietname ir kituose pasaulio sektoriuose.

VARGU IŠ TO GALO ŽIŪRIMA

Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje daug diskutuojama automobilių saugumo pagerinimo klausimu. Metami kaltinimai automobilių gaminių kompanijoms, būk jos mažai atydos kreipia į tai, kad automobiliai būtų pagaminti taip, kad susidūrimams įvykus keleiviai mažiau nukentėtų. Tai, žinoma, svarbu ir galimas daiktas, kad galima pagaminti automobilius taip, kad keleiviai mažiau nukentėtų susikūlus. Bet tas pagrindinės problemos išspręsti negalės.

Pats didžiausias kaltininkas yra vairuotojas. Prie to galima prijungti ir pėsčiuosius. Dažnai ir pėstieji tiesiog palenda po važiuojančiu automobiliu, išeidami į gatvę visai nepaisydami, ar važiuojantis automobilistas pamatys jį, ar turės laiko sustoti.

Labai daug vairuotojų žino tiksliai kaip operuoti automobilių, bet mažai nusimano apie kitus dalykus. Neatsargumas, lenktyniavimas ne tik ant vieškelio, bet ir miestuose, nedavimas reikiamų signalų laiku, o dažnai net važinėjimas gerokai išgėrus alkoholio, sudaro didžiausią pavojų. Kai automobilis drožia kitam automobiliui, tai joki prietaisai negelbsti.

Auklėjimas visuomenės, ne tik vairuotojų, bet pėsčiųjų, yra daug svarbiau, negu kokie įtaisai automobiliuose.

KADA GI BUS GALAS

Jungtinės Valstijos jau kalba apie tai, kad bombardavimais nebus galima laimėti karą Vietname. Reikšią siųsti daugiau kariuomenės. O jau dabar turi 260,000 vyrų. Saigono valdžia turinti 500,000. Pietų Korėja pasiuntė kelis desėtkus tūkstančių. Turi savo kariuomenę Australija, Naujoji Zelandija ir rodos Filipinai. Bet ši galingoji beveik milijono vyrų armija negali nieko padaryti taip vadiniams vietkongams. Pačioje sostinėje Saigone nesaugu.

Tas aiškiai rodo, kad vietkongai turi ne tik jėgų, bet ir plačiausią visuomenės paramą. Jie neturi nei artilerijos, nei tankų, nei orlaivių, nei helikopterų, nei chemikalų, bet atsilaiko. Jei kur juos ir išvaro, tai tik laikinai, amerikiečiai ir jų talkininkai vėliau pastraikia, nes sunku ilgai laikytis.

Laikas būtų amerikiečiams suprasti, kad jie tenai kraują Heja gindami elementus, kurie neturi didelio pritarimo visuomenėje.

Panevėžio operetės solistai Natalija Gaigalienė ir Antanas Petronis dainuoja duetą operetėje "Čanitos pabučiavimas".

Iš Vietnamo Istorijos

Francija užkariavo Indokiniją 1885 metais. Po 55 metų Francijos valdymo, Indokinijoje tik 2 procentai vaikų lankė mokyklą. Laosoj (dalis Indokinijos) buvo tik vienas vietinis gydytojas, bet 81 kalėjimas, neskaitant darbo kempijų.

1940 metais Saigoną užėmė japonai. Miestą jiems atidavė Francijos pronaciškas admiralas Decoux. Francūzai kolonistai noriai dirbo dėl japonų, parūpindami jiems darbininkų, rekvizuodami iš žmonių ryžius. Du milijonai Indokinijos žmonių mirė badu. Tas sudarė 8 procentus žmonių. 1943 metais šie biurokratai išleido puspenktą milijono piastrų dėl opiumo, išplatinto per oficialų opiumo monopolį, o tik 71,000 piastrų dėl lignoninių.

Taip tai traktavo indokiniečius francūzai ir japonai.

Ho Chi Minh buvo vadinas Vietnamo Vašingtonu, kaip rašė New York Times reporteris Halberstam 1945 metais. Jis buvo išrinktas Vietnamo tautinio asemblejos, į kurią įėjo nemažai ir antikomunistų. Visi, kaip indokiniečiai, taip ir užsieniečiai pripažino, kad jis yra tikras Vietnamo lyderis.

Ho Chi Minh nuo pat jaunystės buvo nacionalistas, kovojąs prieš francūzų kolonistų režimą. Kaip jūrininkas, jis išvyko į Franciją, kur tapo socialistu, o vėliau, būdamas 30 metų amžiaus, įsteigė Vietnamo Komunistų Partiją.

"Mano programa", visuomet jis sakė, "Vietnamo nepriklausomybė".

Net jo priešai gerbė jį. Net Jean Sainteny, Francijos atstovas, kuris pasirašė nepriklausomybės sutartį, pasakė: "Aš tikiu, kad Ho Chi Minh

nuoširdus patriotas".

Ho Chi Minh vadovavo partizanų kovoms prieš japonus karo metu. Buvo JAV talkininkas, dirbo su JAV Strateginės Tarnybos Departamentu gelbėjimui amerikiečių lakūnų, kenkimui japonams.

Kai Vietnamas pasirašė nepriklausomybės sutartį su Francija, Ho Chi Minh sutiko, kad Vietnamas pasiliktų sąjungoje su Francija. Francija pripažino Ho Chi Minh valdžią, o francūzų lėlių valdžia su imperatoriumi Bao Dai rezignavo. Bao Dai, matote, gerai sugyveno ir su japonais okupuotais, tad nebuvo populiarus. Jis, tačiau, tapo patarėju Ho Chi Minhui.

Bet francūzai pasirašė nepriklausomybės sutartį visai ką kitą galvoj turėdami. Jiems reikėjo laiko, kad atgabenus daugiau kariuomenės. Pirmiau jie naudojo Japonijos kariuomenę kontroliavimui Saigono. Generalas MacArthur sakė: "Jeigu yra toks daiktas, kuris verčia mano kraują virti, tai juomi yra tas, kad mūsų sąjungininkai Indokinijoje ir Javoje naudoja Japonijos kariuomenę atkariavimui tų mažų žmonių, kuriuos mes žadėjome išlaisvinti. Tai biaužiausia išdavystė".

Tuoju Haifongas buvo apšaudytas. Prasidėjo 8 metų karas. Francūzai vėl pasistatė prieš valdžios imperatorių Bao Dai. Su apgavikais francūzais vietnamiečiai kariavo 8 metus.

Jie sumušė pusę milijono Francijos kariuomenės. Francija neteko 140,000 vyrų. Jai kainavo 2 milijonus amerikiečių dolerių, gautų iš JAV. Francijos užsienio legijonas samdė karui prieš vietnamiečius buvusius nacius, kurie atsinešė

kankinimo metodus į Vietnamą ir Alžiriją. Vėliau tie naciai prisidėjo prie amerikiečių specialiųjų jėgų.

Ho Chi Minh ir jo komandierius generolas Giap sumušė penkis Francijos generolus. Sumušti prie Dien Bien Phu, francūzai nusprendė pasitraukti. Genevos konferencijoje 1954 metais buvo Vietnamas pripažintas nepriklausomu. Jis buvo padalintas į dvi dalis iki rinkimų, kurie turėjo įvykti už dviejų metų.

Iki rinkimų, Bao Dai turėjo valdyti pietinę dalį. Bao Dai ir jo globėjas Dulles atsakė pasirašyti Genevos sutartį, bet žadėjo vykdyti ją. Tuoju su JAV parama, Bao Dai buvo nuverstas, jo vieton buvo pastatytas Dien. Šis atsakė praveisti rinkimus.

Partizaninis judėjimas prasidėjo 1957 metais, kuomet buvo aišku, kad rinkimų nebus.

Kodėl Dien atsakė praveisti rinkimus? Paaškinimą duoda tuomet buvęs JAV prezidentas Dwight D. Eisenhower:

"Aš niekad nekaltėjau nei susirašinėjau su asmeniu, žinančiu Indokinijos reikalus, kuris būtų nesutikęs, kad jeigu rinkimai būtų įvykę po tų kovo (1954 m.), tai 80 procentų gyventojų būtų balsavę už komunistą Ho Chi Minh kaip savo lyderį".

Diemo režimas su savo teroru visai atstūmė Pietų Vietnamo žmones. Amerikiečiai ir jų sėbrai galų gale apsidirbo su juomi ir jo režimu. Paskui sekė perversmai po perversmo. Ir dabar jau kone 300,000 amerikiečių kariuomenės ir sakoma, kad dar toli gražu negana. Vietnamo žmonės dar labiau priešinas amerikiečiams ir jų lėlėms. Saigono kontroliuojamoje srityse vyksta sukilimai.

Tokia tai istorija. Taip tai "laisvintojai" "laisvina" Indokinijos žmones.

JUNGTINĖSE VALSTIJOSE ESĄ 4,000,000 ATEISTŲ

ST. PAUL. — Katalikų tyrinėtojai skelbia, kad JAV 97 procentai žmonių tiki į dievą. Daugiausia tikinčių esą tarp katalikų. Žydų tarpe netikinčiųjų daugiausia — net 16 procentų.

Bendrai, dabar JAV esą 4,000,000 ateistų.

TORONTO. — Toronto parkų komitetas užgyrė įstatymo pataisą, reikalaujančią neleistu parkuose kurstyti rasinę nepykantą.

Bet miesto valdyboje buvo tokių žmonių, kurie draskėsi ir pyko, kodėl neduodamas leidimas nacių vadui laikyti mitingus parke. Tas žmogus agituoja už žydų naikinimą, neigė deportavimą Afrikon, komunistų žudymą.

Pastabos

Kinija sako, kad JAV bombieriai nušovė kiniečių orlaivį 20 mylių Kinijos žemėj.

Jie užklupę orlaivininkų treniravimo orlaivį Kinijos žemėj.

Tam galima tikėti, nes tai ne pirmas amerikiečių orlaivių įsiveržimas svetimon žemėn.

Ne vieną įsiveržėli numušė Tarybų Sąjunga.

Žvalgybiniai JAV orlaiviai skraido virš daugelio šalių.

Ar nebūtų laikas, kad Jungtinės Tautos darytų ką nors tokioms provokacijoms sulaukyti?

★
Kanados premjeras L. B. Pearsonas vėl išsitarė už Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas.

Bet jeigu šis klausimas iškiltų Jungtinėse Tautose, tai veikiausiai Kanados atstovas balsuotų prieš priėmimą, jeigu JAV balsuotų prieš.

Pakalbėti lengva.

★
Walterį Gordoną ne juokais puola Kanados kapitalistai už sugestijas imtis tvirtesnių priemonių Kanados ekonomijai išgelbėti nuo patekimo visiškai svetimšalių kontrolėn.

Įdomu tas, kad jis kaltinamas būk jis priešingas svetimšalių investavimams Kanadoje. Tai nesąmonė.

Jis ne prieš investavimus, bet prieš svetimšalių kontrolės augimą.

★
Kaip Kanados ekonomija susirūsi su JAV, parodė aną dieną šerų biržos veikla.

Kai tik šerų biržoj JAV pasireiškė atoslūgis, tai tuom pat metu ir Kanadoje.

★
Stebėtina, bet angliškiesiems Kanados gyventojai labai dideliame laipsnyje maną, kad būtų geriau, jeigu Kanada taptų JAV valstija.

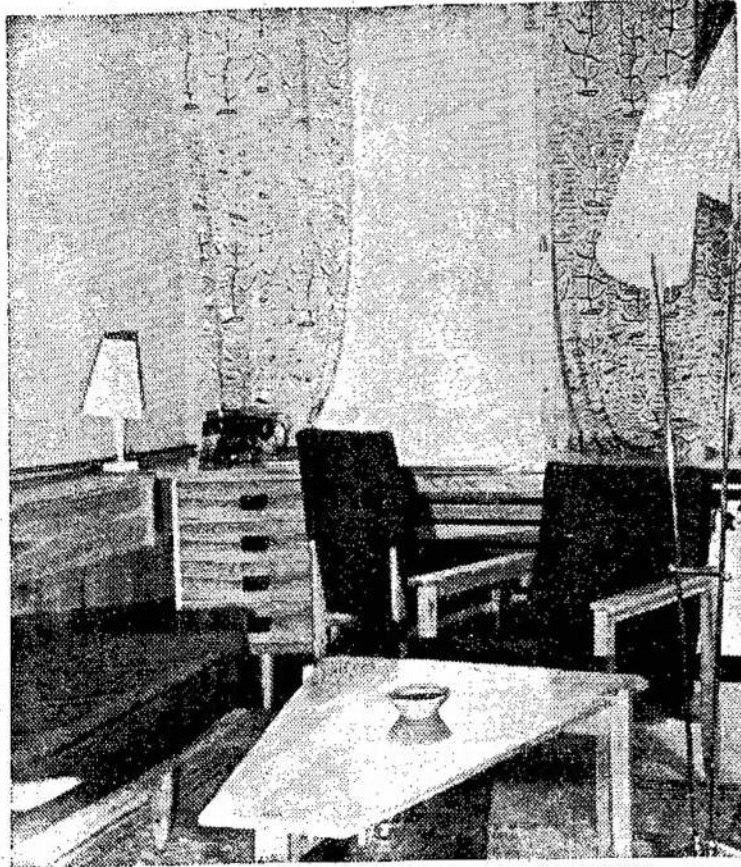
Bet, iš kitos pusės, Kvebeko provincijos gyventojai esą didelį daugumą labai priešingi.

Atsitikime susijungimo, Kvebekas visai atsiskirtų.

★
Iš šalies žiūrint atrodo, kad Gerdos ir Spencerio "skandalai" buvo išvilkti ne tiek dėl to, kad būtų koks pavojus Kanados saugumui, bet kad pakirštinus žmones.

Kai tik pradeda vystytis koks nors platesnis judėjimas prieš karą, už sugyvenimą, draugiškesnius santykius su socialistinėmis šalimis, tuojaus pradedama akcija bauginimui žmonių šnipais.

J. Y.

Lietuviški baldai

Ką Kiti Rašo

Blaivesnis požiūris

Gen. Maxwell Taylor, buvęs JAV ambasadorius Vietname, taipgi buvęs galva militarinių štabų Vašingtone, sako bombardavimas Šiaurinio Vietnamo valdižos buvaines būtų stambi klaida. Jis sakė Šiaurinio Vietnamo valdižos galva, Ho Chi Minh reikalingas taikos vykdymui.

Jis sakė, Pietiniame Vietname yra 200,000 partizanų. Jie gali tęsti karą daug metų. Baigti karą reikės, o tam bus reikalinga organizuota jėga, valdiža. Ho yra įtakingas žmogus. Jis dėlto labai reikalingas taikai.

Partizanai galėtų tęsti karą 5 ar 10 metų, sako gen. Taylor.

Tai blaivesnis požiūris į karą Vietname, ypač kai taip kalba militaristas, artimas vyriausybei.

Tas požiūris, be abejonės, susidarė vėlesniu laiku, kai prospektai praveisti seną karinę politiką gerokai išblėso.

Partizanus juk remia ir Laosa ir Kambodija, kaip ir Šiaurinis Vietnamas. Karą tęsti jie ilgai galės. Ir JAV militaristai nukelia karo pabaigą keletu metų toliau. Pirmiaus jie skaitė tik mėnesiais. Pasiuntimas daugiau JAV karinių jėgų tik padidino karą ir didesnius JAV nuostolius žmonėmis, kaip ir turtu.

Karą baigti teks derybomis, kaip kalba ir daugelis apdairių amerikiečių.

— Vilnis

—
Europa gali pati spręsti savo reikalus

Vis garsiau ir dažniau spaudoje skaitome pranešimus iš

Europos, kad ten vyksta judėjimas už geresnį europinių valstybių bendradarbiavimą ir taikesnį jų sugyvenimą.

Mintis, kad europinės valstybės gali pačios tvarkytis be JAV kišimosi, vis auga, didėja. Tą mintį ypatingai dažnai kartoja Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministras A. Gromyko.

Yra manoma, kad europinės valstybės, nežiūrint jų visuomeninių santvarkų — bus jos socialistinės ar kapitalistinės, — gali susitarti visa eile svarbių klausimų. Pavyzdžiui, ginklavimosi mažinimu, prekybos praplėtimu, kultūrinių mainų padažninimu, ir tt.

Kovo 29 d., kalbedamas TS-KP 23-jame suvažiavime, generalinis sekretorius L. Brežnevovas tą klausimą labai kietai pabrėžė. Jis siūlė, kad europinės valstybės sušauktų konferenciją, kurioje visi svarbieji klausimai būtų diskutuojami.

Taip, jeigu Europos valstybės pavyktų išsilaivinti iš Wall stryto imperialistų repelių, aišku, jos būtų kur kas laimingesnės.

Šis klausimas tebėra tik užuomazgoje. Š. m. pirželio mėnesio gale į Maskvą vyks generalas de Gaulle. Be abejo, ten bus šis reikalas diskutuojamas; bus pilnai patirta jo nuomonė.

Pirmiau negu visų europinių valstybių konferencija įvyks, teks daug pasidaruoti tiems, kurie ją siūlo.

— Laisvė

—
Tūkstantis metų Lenkų valstybei

Šiomet sukanka tūkstantis metų, kai įsikūrė Lenkijos valstybė. Šiam įvykiui atžymėti ten

vyksta didelės manifestacijos.

Gniezno mieste įvyko pats pirmasis istoriniam reikalui atžymėti žygis: milžiniškas mitingas, dalyvaujant 650,000 žmonių.

Gnieznas — pirmoji Lenkijos sostinė; čia vainikavosi karaliai Mieško ir jo sūnus Boleslovas Drąsusis (Chrobry).

Žiauriai puolami kryžiuočių, pirmieji lenkų valstybės valdovai apsikrikštijo, manydami, kad tuo būdu pasotins plėšikus ir bus ramybė.

Tačiau lenkų krikštas kryžiuočių nenuramino: jie puolė, plėšė, degino Lenkiją, kai tik pasitaikydavo proga. Panašiai, kaip žinia, kryžiuočiai 13-ajame amžiuje darė ir su Lietuva po to, kai Didysis Lietuvos kunigaikštis Mindaugas priėmė krikščionių tikėjimą.

Taigi, kai Respublika atžymi lenkų valstybės tūkstantmetinę sukaktį, Leikijos katalikų dvasininkija atšvenčia tūkstanties metų sukaktį, kai lenkai pagonys buvo apkrikštyti.

Kardinolas Višinskis, neatsiklausęs savo valdižos, pasiuntė kvietimus į jo ruošiamas iškilmes viso pasaulio aukštesiems dvasininkams ir popiežiui Povilui VI. Pronaciškai Vakarų Vokietijos katalikų dvasininkijai Višinskis rašė daug maž taip:

— Mes jums atleidžiame už viską, o jūs atleiskite mums, tai ir bus viskas gerai...

Cierinkevičiaus valdiža pasakė: jeigu šitaip Višinskis bando "reikalus tvarkyti", tai į jo ruošiamas ceremonijas neįleisime jokio iš kitos valstybės dvasininko...

Pasaulį labai stebino: už ką Višinskis prašo iš vakarinių vokiečių dvasininkijos atleidimo?!

— R. Mizara

Universitetai subruzd

Harvardo Universitetas pradėjo "skaitymo programą apie Vietnamą". Tatai eis iki gegužės 14 dienos. Skaitoma žinios, eilėraščiai ir dažnai interpiama pareiškimai prieš karą.

Tokias programas imasi vesti Columbia Universiteto studentai ir profesoriai, taipgi Union College, valstijos universitetas Binghamtone, Oberlin (Ohio) College, Trinity College ir Pennsylvania Universitete ir eilėje kitų.

Studentų ir profesorių veikla prieš karą plinta.

Thomas B. Adams, Mass., demokratų kandidatas į Senatą, taipgi dedasi su skaitančiais apie Vietnamą. Jis parinko tinkamą eilėraščių, parašytą prezidento Kennedžio laidotuvių dienoj.

Massachusetts valstijoj paplito skaitymai ir veikla prieš karą.

Amerikos intelektualai geriau permatą naujo pasaulinio karo pavojų subruzdą veikti prieš karą.

— V. Andrulis

ŠYPSENOS

Bankė "plėšikai"

"Ačiū jums už pinigus, gramma", kalbėjo anūkė. "bet aš manau, kad aš neturėčiau padėti jums į piggy banką".

"Kodėl ne?" nusistebėjo gramma.

"Matote", pasakė anūkė pašnibždomis, "tas daro mano tėvelį ir mamytę banko plėšikais".

Visi kita priežastis

Farmerys turėjo asilą ir jis spyrė jo uošvei taip, kad vietoje užmušė.

Į laidotuves susirinko didelis būrys, daugiausia vyrai.

Kunigas, kuris atliko laidotuvių ceremonijas, pareiškė:

"Ši leidė matyti buvo labai populiarai, kad tiek daug susirinko atiduoti paskutinę pagarbą".

"Jie atėjo ne į laidotuves, o pirkti tą asilą", atsakė farmerys.

Ne visi patildėjo

Klebonas pasakė pamokslą, išdėstydamas, kad turtingieji privalo rūpintis neturtingais.

"Kaip žmonės sutiko klebono pamokslą", paklausė vienas iš klebono artimų parapijonų.

"Pusiau", atsakė klebonas.

"Įtikinai visus biednuosius".

Nauja "profesija"

Klerikalų, menševikų ir smetonininkų spaudoje nebėra jokių ribų džiaugsmui ir pasididžiavimui, kad Australijoje jų plauko žmonėms pavykę apgavyste iš Justo Paleckio išgauti autografą.

Didžiutis apgavyste! Tai visiškai nauja "profesija".

Vienas dalykas žmogų paveikti-įtikinti argumentais, o kitas dalykas sukta, apgavingu būdu iš jo ką nors išgauti, na, kad ir parašą. Juk tai didelė žulikystė. Juk ir žmogaus apiplėšimas yra pagrįstas apgavyste.

Apgavyste yra pagrįstas ir žmogaus užmušimas iš pasalų.

Ir štai dabar "Keleivio", "Naujienų", "Draugo", "Darbininko" ir "Dirvos" redaktoriai apsilaižydami giria tuos, kurie tą šlykštybę papildė prieš įžymų Lietuvos veikėją ir vadą. Gana, jau gana...

— A. Bimba

SURADO DAR DU LAVONUS

PIEDMONT. — Kvebeko policija atkasė du lavonus 30 mylių į šiaurę nuo Montrealo.

Vienas lavonas esąs Andre Paquette, kuris dalyvavęs pašto sunkvežimio išplėšime. Buvo pagrobta \$1,400,000.

Kitas lavonas esąs jo merginos.

Montrealo žinios

Minėjome Motinų Dieną

Gegužės 8 d. Lietuvių Moterų taikos komiteto pastangomis buvo surengtas Motinų dienos minėjimas V. ir O. Verbylių gražioj rezidencijoj. Minėjimas praėjo labai įspūdingoj ir jaukioj nuotaikoj, dalyvaujant gražiam būreliui moterų (žinoma, galėjo būti ir daugiau, atsilankė ir vyrų, kuriems tenka didelis kreditas už tai).

Kom. pirmininkei V. Verbylienei atidarius šį paminėjimą, įžangos žodį tarė A. Šuplevičienė, pakviesti pakalbėti P. Kisieliene, kuri pasakė pritaikintą Motinų dienai kalbą. O po jos kalbėjo P. Bendžaitienė, kuri išdavė raportus apie moterų taikos žygius į Otawą ir bendrai apie moterų taikos judėjimą.

Po kalbų, sekė komiteto raportai, kuriuos išdavė A. Šuplevičienė ir O. Strėlienė, pažymėdamos, ką yra nuveikusios ir koki ateities planai. Pranešė, kad pastaruoju laiku yra gavusios tris naujas nares ir dvi narės gautos šiame paminėjime. Komiteto narei N. Venskaitienei, dėl susidariusių sunkių sąlygų, negalint toliau eiti pareigas komitete, buvo jos vietoj išrinkta P. Bendžaitienė.

Po prakalbų ir biznių svečiai ir viešnios vaišinosi, dainavo ir šnekučiavosi. Komitetas ir svečiai išreiškė šeiminkams nuoširdų ačiū už vietos davimą, malonų priėmimą, prisidėjimą su darbu ir aukomis. Kai kurios ir viešnios prisidėjo su skanumynais ir parėmė finansiniai. Už ką komitetas širdingai dėkavoja.

Priešvedybinė Staigmena

R. Kazlauskieniė ruošiantis sukurti šeimyninį gyvenimą su J. Adakausku, rodos gegužės 21 d., E. Skardžiuvienės pastangomis ir kitų talka pas J. E. Braknius buvo suruošta "jaunajai" priešvedybinė partija.

K.

IS MOTERŲ VEIKIMO

MONTREAL. — Gegužės 8 dieną Taikos komitetas sušaukė susirinkimą ir sykiu atsibuvo ir Motinų dienos paminėjimas.

Pirmuoju programos punktu buvo motinų pagerbimas. Minutei sustojom atiduoti pagarbą savo motinėm. Nors mes jau senos, žiūrim, kaip artinasi mirtis, vistiek ištarus kelis žodžius apie motiną visų akyse pasirodė ašaros.

P. Kisieliene perskaitė gražią paskaitą, pritaikytą tai dienai, apie motiną. Buvo jaudinanti paskaita, nors neilga. Parinko ji gražių žodžių, gražių išsireiškimų, net pacituodama poetus. O A. Strėlienė padėklavo eilėraščių, tokių jausmingų, kad net susijaudinom beklausydamos.

Paskui sekė susirinkimas. Buvo raportai, ką mes nuveikėm per šiuos metus. Gaila, kad nebuvo galima išduoti pilno raporto, nes mūsų sekretorė negalėjo dalyvauti, o pas ją buvo visas sąrašas.

Buvo perrinkta valdyba, kurion dabar įeina šios draugės: P. Bendžaitienė, V. Virbilienė, A. Strėlienė ir A. Šuplevičienė.

Buvo išduotas raportas viešnos buvusių demonstracijoj Otawoj, kovo mėn. Tai P. Bendžaitienės. Ji papasakojo, kaip ta demonstracija prieš karą praėjo. Kadangi jau buvo spaudoj rašyta, tai nebekartosiu. Draugė turi gerą iškalbą ir gražiai pasakoja.

Susirinkime buvo gražus būrelis, tačiau galėjo būti daugiau. Mūsų senų veteranių nesimatė. Daug kas skundžiasi nesveikata. Tik kaž kodėl tas nekluduo dalyvauti privatiškuose parengimuose. Žinoma, ten linksmiau, tai tur būt ir sveikata pagerėja.

Mūsų organizacija svarbų vaidmenį vaidina. Yra įsijungusi į organizaciją, kurioje dalyvauja profesoriai, daktarai, kunigai. Visiems karas baisus, visi žino, kas atsitiktų, jeigu kiltų atominis karas. Nors mes lietuvės neskaitlingos, bet prisidedam kiek galim, prie to didelio darbo.

A. Š.

Vilnietė tvarko savo butą

MININT MOTINŲ DIENĄ

(Pasakyta kalba minint Motinų Dieną)

Brangios Motinos, Svečiai ir Viešnios:

Gegužės antras sekmadienis, prasidedantis gražiausias metų laikotarpis, kada gamta iš po gilaus žiemos miego pradeda puoštis gamtos grožybėmis, ši diena skiriama pagerbimui motinų. Todėl ir mes šiandien čia susirinkome, kad prisiminti ir pagerbti savo motinas gyvas ir mirusias, kurios suteikė mums ir visi žmonijai gyvybę. Anot poetų žodžių: "Motina pasauliui davė pradžią, nuo motinos priklausys pasaulio ir pabaiga". Todėl pirmiausiai norėčiau iš gilumos širdies pasveikinti ne tik čia susirinkusias, bet ir viso pasaulio motinas, be skirtumo luomo, rasės, religijos ir tautybės. Ne visos ir čia susirinkusios nešiojame tą garbingą vardą motina, bet visi ir visos esame turėję motinas, gal kai kurie ir turite.

Gamta uždėjo motinai labai dideles ir atsakomingas pareigas: netik auklėti šeimą, bet rodyti pavyzdį ir visuomeniniame gyvenime. Nuo jos sugebėjimo išauklėti jaunąją kartą daug kas priklauso žmonijos gyvenime. Anot poetų apdainavimo: "Motinos ranka lopšelj supa, motinos ranka valstybės vairą suka".

Kas pasaulyje gali būti brangesnio ir kilnesnio už motiną, kurios meilė vaikui neturi ribų, kuri visa širdimi, protu ir kūnu atsidavusi vaikui, nuo pat jo užgimimo iki mirties. Jos sielvartai, vargai, rūpesčiai ir didelis pasiaukavimas kūdikiui, poetų supinti į eiles dainas, kuriomis ypatingai mūsų tauta yra labai turtinga. Dar daugeliui iš mūsų ir iki šių dienų neišdilo iš atminties tos dainos, kuriose apdainuojama mūsų motinų vargai, didelė meilė ir gilūs troškimai dėl savo vaikų. Man gerai prisimena

mūsų tautos talentingosios poetės — Salomėjos Neries žodžiai, kurie skamba sekamai: "Supa supa kūdikėlj motina ant rankų, bėkite tolyn juodi šešėliai, spinduliai telanko. Spindi ašaros motulės obelų žieduos. Auk vaikeli, būk didutis mamą pavaduosi". Didžiausias motinos troškimas, kad kūdikis užaugtų sveikas ir kad būtų laimingas. Kad jam negręstų juodi šešėliai, kad senatvėje ją pavaduotų, paguostų. Tik, dėja, ne visoms ši laimė nusišypso ir jų troškimai išsipildo. Daug jų išaugintų sūnelių ir dukrelių likimas atskiria nuo jų amžimai.

Tik prisiminkime patys save, kiek daug sielvarto jai teko pergyventi ir aarų išlieti išleidžiant mus į platųjį pasaulį, už jūrų marių laimės ieškoti. Kasdieną ji rūpinosi mūsų likimu, ilgėjosi ir laukė laiškelio su ramiančiais žodžiais. Tik gaila, kad ne visi suprato josios rūpestį ir ilgesį. Daugelis išvyko ir užmiršo.

Skaudžiausiai motina pergyvena, kai užaugintą savo sūnelį reikia išleisti į karą, kurio jau daugiau nesulaukia sugrįžtant, arba grįžta amžinu invalidu. O milijonai tokių motinų ypatingai po paskutiniųjų praėjusių dviejų pasaulinių karų, nesulaukė savo brangiausiųjų sugrįžtant. Ypatingai šiandieną, atominio karo pavojus gresia ne tik motinoms netekti sūnelių, bet ir viso pasaulio žmonijai visiškai sunaikinimas. Todėl visi taikos šalininkai, o ypatingai motinos močiutės bendromis jėgomis turime įsitraukti į taikos judėjimo darbą, kad pasaulyje būtų užtikrinta taika, kad nuo žemės paviršiaus būtų nušluoti visoki imperialistiniai ir kolonijų užgrobimo tikslu karai, kad būtų sunaikinti visi karo pabūklai, o tie bilijonai išleidžiamų

pinigų karo reikams būtų sunaudoti pagerinimui žmonijos gyvenimo, kad būtų pašalinta nuo žemės paviršiaus badas, skurdas, beraštingumas, kad viso pasaulio žmonija galėtų sukurti gražesnį ir laimingesnį rytojų.

Jau seniai darbuojasi taikos šalininkai, ypač pastaruoju laiku šis darbas smarkiai paaktyvėjo ir mes žemai lenkiame galvas taikos judėjimo dalyviams, ypatingai toms motinoms - močiutėms, kurios šiandien randasi pirmą kartą taikos judėjimo eilėse. O tokių motinų-močiutėjų visame pasaulyje randasi šimtai tūkstančių.

Apvaikščiodami motinų pagerbimo šventę, šiandien visame pasaulyje, taikos šalininkai daugiausia laiko pašvęs diskusijoms kaip daugiau įsitraukti į šį taip kilnų darbą.

Mūsų kolonijos lietuviai turime atiduoti kreditą moterų taikos komitetui ir grupei narių, kurios jau keli metai gražiai darbuojasi šioje srityje, dalyvaudamos taikos judėjimo sąjūdžiuose ir randa būdus sukelti ekonominės paramos. Tik apgailėstaujant reikia pabrėžti ir tą faktą, kad daugelis, ypatingai motinų-močiutėjų, kurios labai sielvartauja dėl karo pavojaus, baimę kėsdamos, kad jų sūneliams ir anūkiams nereiktų žūti karo naruose, kurios sakosi labai mylinčios savo vaikus, o labiausiai anūkius, dreba prieš karo pavojų, bet taikos judėjimas joms visiškai svetimas. Kviečiamos įsitraukti į taikos judėjimo darbą, dažnai nusiskundžia senatve ir nesveikata, bet asmeniniuose suėjimuose ne tik šimtais dalyvauja, bet ir sunkiai dirba.

Pasaulio žmonijos istorijoj labai daug kas laimėta tik per ilgą ir sunkią kovą. Daugelis už tuos laimėjimus užmokėjo savo brangiausiu turtu — gyvybe. Nė vienas laimėjimas neatėjo spontaniškai, todėl ir kova už taiką reikalauja daug laiko, didelių jėgų ir pasiaukavimo. Juo daugiau žmonija įsitrauks į darbą, tuo taika bus greičiau laimėta. Todėl baigdam, kviečiu ir lietuvius daugiau įsijungti į šį kilnų darbą.

Lai gyvuoja taika pasaulyje, lai gyvuoja pasaulio motinos!

Petrė Kisieliene

SUKARNO JAU IEŠKAS TAIKOS SU MALAZIJA

BOGOR. — Indonezijos prezidentas pasiūlęs Malazijai turėti abiejų šalių užsienio reikalų ministrų pasitarimą dėl sureguliuavimo abiejų šalių santykių.

Pats prezidentas Sukarno esąs nepriešingas susitikimui su Malazijos premjeru Tunku Abdul Rahmanu.

Kaip žinia, savo laiku Sukarno skelbė, kad jis nenurims, kol Malazija nebus sutriuškinta.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

— I
Nejau
gyvyb
jūs ir
— J
ny aš
— I
ji duh
minsi
tavo r
— J
žiūrėd
Pon
pasius
diana
grįžti
reikal
tavo,
sujau
nueiti

—
Indiar
džio u
gas.

Ji a
mezgi
nuoša
ponia
nius ž
kad k
akimi
tum g
ją stv
greita
tikty
skvar
jai jė
atsig
tis ni
sklyst
jvalg
na, n
krant
staty
apduj
me su
eiti t
tikslu

Ne;
pat si
žiai t
to ak
vas v
diana
kažka
daro
Jau s
nos p
nevik
dybė
trauk
mės l
apsis
ką jc
vargi
diana
yra d
ji visi
paklu
tai ir
Ka
stingt
nakvi
steng
sidūrė
čia p:

ZORŽ SAND

Vertė P. Klimas

INDIANA

A p s a k a

(Tąsa)

— Ką jūs norite pasakyti? Nejaugi jūs kėsinatės į savo gyvybę. Vaikeli brangus! Juk jūs irgi tikite į dievą.

— Todėl, ponai, po trijų dienų aš išvykstu į Burbonų salą.

— Eikš į mano glėbį, mieloji dukra, eikš, aš tave palaikysiu, dievas tau atlygins už tavo ryžtą.

— Tikiuosi, — tarė Indiana, žiūrėdama į dangų.

Ponia de Ramier norėjo bent pasiūsti tarną karietas, bet Indiana pasipriešino. Ji norėjo grįžti viena ir be triukšmo. Be reikalo Remojo motina būkštavo, ar ji, tokia nusilpusi ir sujudinta, begalėsianti pėsčia nueiti tokį ilgą kelią.

— Pajėgsiu, — jai atsakė Indiana, — vieno Remono žodžio užteko, ir aš atgavau jėgas.

Ji apsilviko, nuleido juodą mezginių vualį ir išėjo iš buto nuošaliu taku, kurį jai parodė ponia de Ramier. Pirmus žingsnius žengdama gatvėje, pajuto, kad kojos lyg pakirštos: kas akimirksniui jai vaidenos, tarytum grubi įtūžusio vyro ranka ją stvertų ir sviestų į upę. Bet greitai gatvės triukšmas, sutiktų žmonių abejingumas ir skvarbus ryto šaltis gražino jai jėgas ir ramybę, bet jėgos atsigavo skausmingos ir rimtos niūri, panaši į tą, kuri paklysta ant jūros vandens ir įžvalgų jūreivį daugiau gąsdina, negu pati audra. Ji nuėjo krantine nuo Instituto ligi įstatymų leidžiamųjų rūmų, bet apdėjusi, paskendusi beminčiame susimastyme, užmiršo perėti tiltą ir slinko paupiu be tikslo nuovokos.

Nejučiomis ji atsidūrė prie pat srovės; plaukė išas ir, šaiziai treškėdamas, dužo į kranto akmenis prie jos kojų. Žalsvas vanduo traukte traukė Indianą. Prie siaubingų minčių kažkaip priprantama, jos pasidaro savos, pradeda patikti. Jau seniai mintis pasekti Nunos pavyzdžiu, maldė Indianą nevilties valandomis. Savižudybė jai virto kažkokiu patraukliu geiduliu. Tik nuodėmės baimė jai kliudė galutinai apsispręsti; tačiau šią akimirką jokia aiški mintis jos nuvargintų smegenų neveikė. Indiana vargu beatsiminė, kad yra dievas, kad yra Remonas, ji visą laiką artinosi prie upės, pakludama nelaimės nuojautai ir kančios magnetizmui.

Kai susilapūsios kojos ėmė stingti, ji tarytum pabudo kaip nakviša ir apsidairė aplink, stengdamasi susivokti, kur atsidūrė: už jos buvo Paryžius, čia pat — Sena, alyvuotame

paviršiuje atsispindėjo balti namai ir pilkšvas dangus. Srovenančio vandens ir nejudančios žemės įvaizdiniai susimaišė jos galvoje; jai rodėsi, kad vanduo stovi vietoje, o žemė bėga. Svaigdama atsirėmė į krantinę ir kaip apžavėta pasilenkė prie vandens, palaikiusi tai tvirtuma. . . Bet iš kažkur atsirado šuo, jį išblaškė ir su trūkde jai savąjį kėslių įvykdyti. Lojimą išgirdęs, pribėgo prie jos žmogus, stvėrė ją į glėbį ir nunešė į sukiuzusią, ant kranto paliktą valtį. Indiana pažiūrėjo į jį, bet nepažino. Jis pasilenkė prie jos kojų, nusivilkęs palta, apklostė, ėmė trinti jai rankas, norėdamas sušildyti, ir pašaukė vardu. Bet ji buvo tokia nusilpusi, jog nieko nebesuvokė: dvi paras ji buvo nevalgijusi.

Tačiau kai pastirę sąnariai kiek atsileido, Indiana pažino Ralfą. Priklaupęs jis laikė jos rankas ir laukė, kada ji atsipekš, — Ar jūs sutikote Nuną? — paklausė ji.

Ir, matyt, kažkokios įkyrios minties persekiojama, pridūrė: — Aš ją mačiau šiuo keliu einant (ji parodė upę). Norėjau sekti paskui, bet ji per greitai ėjo, o aš nebeturėjau jėgų. Tai buvo lyg koks klaidus sapnas.

Ralfas meilingai žvelgė į ją, bet ir jam balva svaigo ir maišėsi protas.

— Einame iš čia, — tarė ji, — bet pirma suraskite mano kojas, aš jas pamečiau ten, ant akmenų.

Ralfas pamatė, kad jos kojos susilapūsios ir nuo šalčio pastirusios. Paėmęs į glėbį, jis nunešė ją į vienus namus, kur geraširdė moteris suteikė pagalbą, ir ji galutinai atgavo sąmonę. Tuo tarpu Ralfas pasiuntė žinią ponui Delmarui, kad žmona surasta; bet pulkininkas dar nebuvo parėjęs, nekandradamas ir tūždamas, dar plūkėsi, jos beiškodamas. Įžvalgesnis Ralfas iš karto nuvyko pas poną de Ramierą. Remonas taisėsi miegoti ir sutiko Ralfą šaltai ir pašaipiai. Tada jis pagalvojo apie Nuną ir leidosi paupiu viena kryptimi, o tarną pasiuntė priešinga. Ofelija tuojau susekė šeimininkės pėdsakus ir bematant atvedė Ralfą į tą vietą, kur jis ją rado.

Atgavusi sąmonę, Indiana prisiminė viską, ką pergyveno tą nelemtą naktį, bet veltui stengėsi atkurti bent vieną apdumojimo akimirką. Todėl ji negalėjo paaiškinti Ralfui, ką galvojusi prieš valandą; bet jis ir neklausdamas atspėjo ir su-

prato jos nuotaiką. Paėmė ją už rankos ir tarė švelniai, bet iškilmingai:

— Brangioji, pažadėkite man vieną dalyką; tai bus pasakutinis jūsų draugystės įrodymas, daugiau aš jums nebeįkyrėsiu.

— Kalbėkite, — tarė ji, — ką nors gero jums padaryti yra man dabar vienintelė laimė.

— Gerai, prisiekite, — tarė Ralfas, — kad niekuomet nesikėsinsite nusižudyti, man apie tai nepranešusi. O aš duodu garbės žodį nieku būdu tam nesipriešinti. Aš tik noriu būti įspėtas; gyvenimą aš tiek pat tebranginu, kiek ir jūs; jūs žinote, kad tokia mintis ir man ne kartą buvo atėjusi į galvą. . .

— Kodėl jūs man kalbate apie savižudybę? — paklausė ponia Delmar. — Aš niekuomet negalvojuo kėsintis į savo gyvybę. Aš bijau dievo, jei ne tai. . .

— Betgi jūs, Indiana, kai aš jus pastvėriau į glėbį, o šis šunelis (čia jis paglostė Ofeliją) jus sulaukė už drabužių, buvotė užmiršusi ir dievą, ir visą pasaulį, ir savo pusbroį Ralfą kaip ir visus kitus. . .

Ašara ištryško ant Indianos blakstienų. Ji paspaudė Ralfui ranką.

— Kodėl jūs mane sulaukėte? — liūdnai paklausė ji. — Dabar aš būčiau buvusi danguje, — tai nesiskaitytų nuodėmė, nes aš nesuvokiau, ką daranti.

— Aš tai gerai mačiau ir pagalvoju, kad verčiau būtų žudytis sąmoningai. Apie tai mes dar pakalbėsime, jeigu norėsite. . .

Indiana sudrebėjo. Karieta sustojo prie namų, kur jai teks susitikti su vyru. Ji nepajėgė užlipti laiptais; Ralfas ją užnešė ligi miegamojo. Tarnus ponas Delmaras jau buvo atleides; pasiliko tik kambarinė, kuri buvo išėjusi paplepėti apie ponios Delmar pabėgimą, ir Lelievras, kuris, nežinodamas ko griebtis, buvo išvykęs į morgą apžiūrėti ten rytą pristatytų lavonų; todėl vienam Ralfui teko slaugyti poną Delmarą. Ji buvo didžiųjų skausmų suimta. Staiga skambutis, smarkiai patrauktas, pranešė apie pulkininko sugrįžimą. Siaubo ir neapykantos drebulys perbėgo Indianos gyslomis. Ji sugriebė pusbrolio ranką ir tarė:

— Klausykite, Ralfai, jei jūs bent kiek mane užjaučiate, jūs apsaugosite mane nuo šito žmogaus; mano tokia būseną, kad aš jo negaliu matyti. Nenoriu, kad jis manęs galėtųsi; man malonesnis jo tūžimas, negu užuojauta; neatidarykite durų, neįsileiskite; sakykite, kad manęs nerado. . .

Jos lūpos virpėjo, rankos mėšlungiškai įsikibo į Ralfą. Vargšas baronetas, priestarinę jausmų draskomas, nebežinojo ką daryti. Delmaras tranekte tranke skambutį, o žmo-

n. leipo fotelyje.

— Jūs tegalvojate apie jo tūžmą, o nepagalvojate apie jo širdgėlą, apie jo nerimastį; jūs vis manote, kad jis jūsų nekenčia. . . Jeigu jūs būtumėt mačiusi, kaip jis kankinosi širyti!

Indiana prisilėgta nuleido rankas, o Ralfas nuėjo atidaryti durų.

— Ar ji čia? — šūktelėjo į eidamas pulkininkas. — Po šimts vėlnių! Kiek aš prisibėgiojau, jos beiškodamas; ačiū jai už tokį man užduotą triušą! Teeinie ji po vėlnių! Aš nenoriu jos matyti, nes galėčiau užmušti.

— Jūs negalvojate, kad ji jus girdi, — sušnabzdėjo Ralfas. — Ji labai silpna, ir bet koks susijaudinimas jai gali pakenkti. Susitvarkykite.

— Vėlniai griebtų! — prašvankštė pulkininkas. — Ne tokių susijaudinimų aš esu pergyvenęs nuo šio ryto. Gerai, kad mano nervai geležiniai. Sakykite, susimūdamas, katras labiau užgautas, nuvargęs, didesnis ligonis aš ar ji? Ir kur jūs ją radote? Ką ji veikė? Dėl jos aš susipykau su ta sena pakvaišėle de Karvachal, kuri man dviprasmiškai atsakinėjo ir prikišo visą tą istoriją. . . Po vėlnių, kaip aš nusikamavau!

Taip grubiai ir išparpusiu balsu kalbėdamas, pulkininkas parkrito ant kėdės prieškambarėje; jis išluostėsi nuo kaktos prakaitą, nors buvo pusėtinai vėsus; plūsdamas jis pasakojo apie savo nuovargį, apie savo būkštavimus, kančias: jis statė tūkstančius klausimų, tik ačiū dievui, nebeklausė atsakymų, nes vargšas Ralfas nemokėjo meluoti; be to, jis nemanė, kad jo pasakojimas galėtų pulkininką nuraminti. Jis sėdėjo ant stalo, nejudėdamas ir tylus, tarytum visiškai abejingas abiejų asmenų nerimui, tuo tarpu kai jis buvo dėl jų širdgėlos nelaimingesnis už juodu abu.

Ponia Delmar, girdėdama savo vyro plūdimą, nelauktai pasijuto tvirtesnė. Ji labiau mėgo jo pyktį, kuris ją lyg pateisindavo jos pačios akyse, negu maloningumą, dėl kurio jai tektų atgailauti ir graužtis. Ji nusišluostė ašaras ir sukaupe jėgų likutį, kurio nesibaimei išėikvoti per vieną dieną — taip slėgė ją gyvenimas. Vyras priėjo prie jos rūstus ir valingas, bet ūmai pakeitė povyžą ir toną, pasijutęs suvaržytas ir jos charakterio pranašumo sutramdytas. Jis tad pamėgino būti toks pat orus ir šaltas, kaip ir ji; tik jam niekuomet nepavykdavo.

— Malonėkite, ponai, pasakyti, — tarė jis, — kur jūs buvote šį rytą, o gal ir naktį? Iš to "gal" ponia Delmar suprato, kad apie jos išvykimą gana vėlai pranešta. Ji pasidarbė drąsesnė.

— Ne, — atsakė ji, — aš nematau jums apie tai kalbėti. Delmaras pažaliavo iš pyk-

čio ir nustebimo.

— Iš tikrųjų, — tarė jis drebančiu balsu, — jūs tikitės tautai nuo manęs nuslėpti?

— Man tai mažiausiai rūpi, — atsakė ji šaltai. — Jeigu aš atsisakau apie tai kalbėti, tai tik dėl formos. Aš noriu jums parodyti, kad jūs neturite teisės apie tai manęs klausiti.

— Neturiu teisės! Po perkūnų! Kas čia šeimininkas, aš ar jūs? kas čia sijonuotas ir turi suktis apie puodus? Ar jūs mėginsite nurauti man barzdą? Nieko nebus, žmonelyte!

— Aš žinau, kad aš čia esu vergė, o jūs ponas. Pagal šio krašto įstatymus jūs mano valdovas. Jūs galite man surišti rankas ir kojas, rikiuoti mano veiksmus. Jūs naudojate visuomenės jums pripažintą stipresniojo teisę; bet prieš mano valią jūs bejėgis. Tik vienas dievas tegali ją palenkti arba apriboti. Pamėginkite rasti įstatymą, kalėjimą ar kankinimo įnagius, kurie ją apvaldytų! Tai būtų vis tiek, kaip kad jūs ryžtumėtės įsakinėti vėjui arba gaudytumėt tuštumą.

— Nutilkite, kvailas ir akilplėšiškas padare; tie iš romanų sugraibyti sakiniai mums įkyrėjo.

— Jūs galite mane nutildyti, bet manęs nepriversite negalvoti.

— Koks paikas išdidumas, kirmėės pasipūtimas! Jūs piktnaudžiaujate jums rodomu pasigailėjimu! Bet netrukus pamatysite, kad be ypatingo vargo galima sutramdyti tą jūsų "tvirtą" charakterį.

— Nepatarčiau nė mėginti; jūsų ramybė būtų sutrikdyta, o orumas nieko nelaimėtų.

— Jūs manote? — tarė jis, smilium ir nykščiu skaudžiai sugniauždamas jai ranką.

— Taip, — atsakė ji, nepasikeisdama iš veido.

Ralfas, žengęs porą žingsnių, geležine ranka suėmė pulkininkui už alkūnės ir sulenkė ją kaip virbą, taikingai tardamas:

— Aš jus prašau nė plauko neliesti tai moteriai.

Delmaras buvo bemanas jį pulti; bet pasijuto negerai daras; gi jis nieko taip nebijojo, kaip raudonuoti prieš patį save. Jis atstūmė Ralfą, teprataręs:

— Nesikiškite, kur nereikia.

Paskui vėl kreipėsi į žmoną.

— Vadinas, meldžiamoji, — tarė jis, rankas priglaudęs prie krūtinės, kad nesusigundytų jai smogti, — jūs keliate maištą prieš mane, atsisakote su manim vykti į Burbonų salą, norite skirtis? Gerai, vėlniai griebtų, aš irgi. . .

(Bus daugiau)

WASHINGTON. — Valstybės departamentas prisipažino, kad JAV administracija atmetė Kinijos pasiūlymą pasižadėti nebūti pirmomis panaudojime nuklinių ginklų.

Banketas Tribune Paramai Londone

LONDON, Ont. — Londono Tribune Komitetas rengia metinį banketą Tribune paramai John ir Elsie Lasek namuose, 57 Algonquin Crescent, London, Ont., sekmadienį, gegužės 29 d., 5.30 val. po piet.

Šiame bankete kalbės William Kashtan, nacionalis KKP lyderis. Jis papasakos apie TSRS KP 23 suvaizavimą ir kitus dalykus.

Ižanga į banketą \$1.00 asmeniui.

Komitetas

VIENUOLĖS "TIKIU"

(Atkelta nuo 2 pusl.)

maloni...

Ji staiga pakilo, prisiglaudė prie manęs ir pabučiavo pradžioje į skruostą, paskiau į lūpas, ir nubėgo. Aš lyg kažką būčiau susapnavęs. Kažkokia keista ji man pasirodė. Ar čia vienuoliškas palaiminimas, ar... Aš nė nesupratau. Nėgi vienuolės gali mylėti? Ne, čia kažkas kita. Mintys susijaukė. Lyg apsvaigęs parėjau į namus ir rožančiaus nebekalbėjau.

Sekantį sekmadienį, atėjęs į Antalieptę, tuojau užsukau į bažnyčią ir nulindau prie mažojo altorėjo, kur klūpodavo Stanislava. Tačiau jos klaupka buvo tuščia. Palaukiau, iki paskambino mišioms. Bet ir tada ji į klaupką neatėjo. Po

pamaldų nuskubėjau į Žemės ūkio mokyklos salę, kur mes repetuodavome. Ir čia ji nepasirodė. Atšlumšėjo pagyvenęs vargonininkas.

— Aš pavaduosiu Stanislava, — tarė jis ir pradėjo repeticiją.

"O kur sesuo?" — vos nepaklausiau. Bet susilaukiau. Nepatogu buvo prieš kitus. Tik Žemės ūkio mokyklos mokinės, kurios irgi vaidino, vis tarp savęs kuždėjosi ir šmaikščiomis akimis žvilgčiojo į mane. Tačiau man labai rūpėjo sužinoti, kas atsitiko Stanislavai. Prisiminiau, kad seselė artimai bendravo su suaugesne mokytoja Julija. Pasitaikius progai, jos ir paklausiau:

— Kur Stanislava? Išvažiovo?

— Jūs bučiavotės?!

Mane išmušė šaltas prakaitas.

— Ji vienuolė. Ką tu čia lepi! — išsigyniau.

— Matė, nemeluok. Viena seselė jus sekė ir matė. Už parko papievėje. Stanislavą į celę uždarė ir duris užmūrijo. Ją tėvai paaukojo vienuolynui. Tėvas — buvęs klierikas, motina — vienuolė. Ji — jų nuodėmė. Ji žadėjo pabėgti iš seryno.

Norėjau bėgti iš vaidinimo, bet juk tada dar labiau įtartinės. Man labai gaila buvo Stanislavos. Nuodėmė!... Kas ją išvaduos iš celės? Girdėjau, kad kartais užmūrytose vienukėse vienuolės sau galą pasidarė. Laikydamos kišenėje ranką, pirštais sutraukiau rožan-

čių. Man pasidarė baisi ši paslaptingoji malda. Ir dievas baisus. Ir priverstinai vienuolės "tikiu".

O štai — ji teatre.

Galima būtų paskelbti vienuolės pavardę, bet kam? Tokia graži šeima. Svarbu tai, kad tarybinis gyvenimas visiems atvėrė ir celes, ir akis.

Br. Jaučiškis

Svarsto Įrengimą Greitų Traukinių

Canadian National Railways atstovai ir unijos pareigūnai veda derybas ryšium su CNR planais įrengti greituosius traukinius tarp Toronto ir Montrealo. Atrodo nelabai didelis klausimas, bet jis sudaro nemažą kliūtį.

CNR nori įrengti sekančiais metais penkis 7 vagonų greituosius traukinius, kurie kursuotų tarp Toronto ir Montrealo be sustojimo, kad pagreitintų kelionę traukiniu, ypač dėl keleivių, kurie norės lankytis šimtmetinėj parodoj Montreale.

Traukiniai važinėtų po 100 mylių į valandą ir kelionė tarp Toronto ir Montrealo truktų pusketvirtos valandos, o gal tris valandas. Sakoma, kad CNR valdytojai yra nuskyrę 10 milijonų dolerių tų traukinių įrengimui. Jie būtų varomi turbininiais motorais. Traukiniai būsią pagaminti JAV, o motorai — Kanadoje.

Derybos tarp CNR ir unijų sukasi apie žmones. CNR viršininkai mano, kad tokiems traukiniams aptarnauti nereikia tiek žmonių, kaip paprastiesiems. Pavyzdžiui, pakaktų dviejų žmonių, kurie būtų prie vairo. Dabar traukinį aptarnauja penki žmonės. Reiškia, trys būtų pašalinti. Viso paliestų penkiolika žmonių. Pagal dabartinę tvarką, inžinieriai arba vairininkai turi mainytis tarp Bellville ir Rockville. CNR viršininkai mano, kad trijų ar trijų ir pusės va-

landų kelionę galėtų atlikti viena pamaina.

Atrodo, kad tos kliūtys bus pašalintos ir kitais metais kelionė traukiniais tarp Kanados didmiesčių bus sutrumpinta. Naujieji traukiniai būsią daug patogesni, švaresni, tykesni.

DORTMUND, Vak. Vok. — Piktadariai nuvertė ir sudaužė 31 paminklą žydų kapinėse.

Piktadariai balta pudra išrašė svastiką ant kelio.

Naciai taipgi ištepė svastiką ant teismo rūmų durų Bonnoje.

WASHINGTON. — Valstybės sekretoriaus Rusko padėjėjas George Ball nutaręs pasitraukti iš to posto.

Privatiškai Parduodamas Namas

Balliol prie Mt. Pleasant, 6 kambarių su dainetu ir užpalkalyj su uždara veranda; du toiletai ir sklepe lašų maudyne. Draivė ir garažas.

Kreiptis: Tel. HU. 9,6731, Toronto.

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST
Toronto 2B, Ont.
Tel. EM. 2-3226

Seniausia Inturisto atstovybė Kanadoje

Kelionėms į Tarybų Sąjungą mes parūpiname įvairių kompanijų orlaivių ir laivų kelionės bilietus ir reikiamus dokumentus.

Norintiems atsikviesti iš Lietuvos savo gimines vizitavimui Kanadoje mes patarnaujame gavime reikiamų dokumentų. Taipgi atliekame visokius notaro patarnavimus ir darome vertimus įvairių kalbų.

40

Metų Mūsų Įstaiga Šiame Patarnavime

LAIKRODININKAS

F. Bočiulis

280 Queen St. W. — Toronto — Tel. EM. 6-6100

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas.

Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v.

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradienį, Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT

Šviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177